

at man har forbrugt de Midler, der er stillet til Raadighed af Staten, og efter at der ikke længere kan ydes hverken Statslaan eller Statstilskud til Boligbyggeriet, er Boligbyggeriet i det væsentlige standset og vil vedblive at være standset baade i Hovedstaden og ude omkring i Provinserne og det alene af den Grund, at man simpelt hen ikke vil kunne skaffe de nødvendige Laan i Bygningerne, idet hverken private eller de laangivende Institutioner vil være sindet at stille de Midler til Raadighed, som er nødvendige, for at Byggeriet kan fortsættes. Derfor er det nødvendigt at gaa til Foranstaltninger som dem, der her foreslaas, og hvorved man fra det offentliges Side paa ny yder en Haandsrækning til at faa Boligbyggeriet i Gang og derved til at afhjælpe Bolignøden.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget. Jeg haaber, det maa blive fremmet saa hurtigt som muligt, og at vi inden Juleferien kan faa Lovforslaget vedtaget, saa at det kan blive ophøjet til Lov og hurtigst blive ført ud i Livet.

Korsgaard: Hensigten med det foreliggende Lovforslag er jo at skabe saadanne Forhold, at Boligbyggeriet holdes i Gang. Naar man maa lægge saa megen Vægt derpaa, har det en dobbelt Grund. Dels den, at man er af den Overbevisning, at der er Boligmangel paa mange Steder, dels den, at man ved Byggeriet fremkalder Formindskelse af Arbejdsløsheden, eller man kan ogsaa udtrykke dette sidste paa den Maade, at hvis der ikke bygges, vil det bevirke, at Arbejdsløsheden stiger stærkt. Jeg sagde, at man er af den Overbevisning, at der er Boligmangel i alt Fald paa visse Steder, og jeg mener, at derom er de allerfleste enige. Jeg tør derimod ikke antage, at de forskellige Tal, man har set, Tal, som skal vise Boligmangelens Omfang, er de egentlig rigtige. Naar jeg siger, at de ikke er de *egentlig* rigtige, mener jeg dermed, at disse Tal nok paa en vis Maade er rigtige, men at de fremkommer som Følge af en kunstig Situation, og dette hænger sammen med, at vi som bekendt har en Boliglovgivning, der har foranlediget, at Ombygningen af Lejlighed med Lejlighed er stivnet. Der er jo ikke nogen som helst Tvivl — mener jeg at turde sige — om, at Lejlighedernes samlede Areal maalt i Kvadratmeter f. Eks. i København er steget i Forhold til Beboernes Antal sammenlignet med Tilstanden i tidligere Perioder. Saa man skulde for saa vidt tro, at der var Lejlighedsareal nok. Naar det nu imidlertid ikke er Tilfældet, tror jeg, det i ikke

ringe Grad har sin Grund i, at enkelte Personer, som har større Lejligheder, ikke kan og ikke tør fraflytte disse, og det af en dobbelt Grund, dels den, at det er billigere at bo i en gammel stor Lejlighed end at bo i en lille ny Lejlighed, dels den, at man meget ofte ikke kan faa en lille ny Lejlighed. Jeg mener altsaa, at man med Rette tør sige, at den tilsyneladende Boligmangel er forøget og det i ikke ringe Grad som Følge af Boliglovgivningen. Ophævede man altsaa denne, og tænkte man sig, at dette kunde ske uden Skade paa anden Maade, er det min Overbevisning, at Følgen deraf vilde blive, at Boligmangelen formindskedes. Der vilde yderligere ved Ophævelse af Boliglovgivningen arbejdsmæssigt set opnaas dette, at Reparationsarbejdernes Antal sikkert i høj Grad vilde forøges.

Naar man ikke des mindre maa være meget betænkelig ved at ophæve Boliglovgivningen, har det sin Grund i, at man maa berygte, at Lejerne skal komme i en alt for vanskelig Situation grundet paa, at der trods alt dog er nogen Boligmangel. Jeg kan imidlertid ikke tro andet, end at dette Spørgsmaal inden saa meget lang Tid maa klares, Forholdene vil jo ikke udvikle sig paa naturlig Maade, førend dette Problem er klaret, og man maa da haabe, at det maa kunne klares paa en saadan Maade, at ikke Lejernes Interesser gaas for nær.

Jeg har villet gøre disse Bemærkninger i Forbindelse med dette Lovforslag, vel vidende, at de ikke hænger saa overmaade nøje sammen dermed, ud fra den Betragtning, at der trods alt er ikke ringe Forbindelse mellem de to Ting, og jeg kan ikke heller se rettere end, at man rent samfundsmæssigt set bør være varsom med at skabe for mange Lejligheder, for det kunde jo blive betænkeligt, hvis det virkelig paa det Tidspunkt, man ophævede Boliglovgivningen, skulde vise sig, at der var blevet for mange. Hvilke Tal der i denne Forbindelse er de rette, er meget vanskeligt at bedømme. Det vil i saa høj Grad hænge sammen med, hvilket Velstandsniveau man til sin Tid vil blive indstillet paa, idet Velstandsniveauet i saa høj Grad betinger, hvor meget man kan ofre paa sin Lejlighed. Meget i den Udvikling, hvori vi befinder os, tyder sikkert efter de allerflestes Mening paa, at Leveniveauet, hvor beklageligt det end for alles Interesser maa siges at være, maa sænkes. Og er denne Antagelse rigtig, er der efter min Overbevisning ikke mindste Tvivl om, at dette ogsaa vil give sig Udtryk i, at man nødvendigvis maa sænke sine Krav til Størrelsen af den Lejlighed, man efter sine For-